

Tytuł:

Wakacje i wypoczynek w XX-leciu

Autor/ka:

Sylwia Żółkiewska

Grupa docelowa:

uczniowie klas 5-8 Szkoły Podstawowej (dla klasy 5 można uprościć scenariusz np. wybierając tylko 1 postać do opracowania przez każdą z grup)

Poziom trudności ze względu na zastosowane narzędzia cyfrowe i multimedia:

2/5

Czas:

120 min (2 godziny zegarowe)

Tagi

storytelling, narracja, fabuła, fotografia, cyfrowe opowieści, relacja z wakacji, narracja, prezentacja, opowiadanie, wypoczynek, wakacje, **Unfold - Create Stories**, analiza tekstu

Kluczowe pytania:

Gdzie w 20-leciu wojennym wypoczywali politycy, aktorzy, pisarze, poeci?
Jak te wyjazdy wpływały na ich twórczość i życie?
Jakie były najładniejsze kurorty okresu 20-lecia międzywojennego?
Jak wyjazdy na wakacje wyglądały 100 lat temu?
Jakie były środki transportu, zakwaterowanie, popularne destynacje, czy wszyscy mieli urlop?
Jak w ciekawy sposób za pomocą nowych mediów zaprezentować fragment historii międzywojnia?

Cel zajęć:

Rozwinięcie kreatywności i zachęcenie do poznania słynnych postaci międzywojnia i tworzenia cyfrowych opowieści na podstawie archiwów FINA i portalu biogramy.pl, poprzez praktyczne wykorzystanie nabytej podczas warsztatów wiedzy i umiejętności, zachęcenie do wspólnej pracy nad projektem i poznawania najśłynniejszych miejsc wypoczynku dwudziestolecia międzywojennego.

Główne założenie zajęć:

Podczas zajęć uczestnicy poznają postaci słynnych polityków i artystów oraz najśłynniejsze kurorty i wakacyjne destynacje okresu międzywojnia na podstawie archiwów FINA i portalu biogramy.pl. Stworzą multimedialną relację z wakacji w aplikacji Unfold - Create Stories.

Metody pracy:

Pokaz, dyskusja, prezentacja, ćwiczenia praktyczne, praca na komputerach, tabletach lub smartfonach.

Elementy do przygotowania przed zajęciami, niezbędne do przeprowadzenia zajęć:

- tablety lub smartfony (wystarczy 1 na 3-5 uczestników), najlepiej połączone wspólnym kontem Google z zainstalowaną aplikacją Dysk Google lub komputer lub komputery, jeżeli używamy aplikacji online Padlet lub Pixlr
- kartki A4, kredki/mazaki/długopisy (do notowania)
- intuicyjna aplikacja [Unfold - Create Stories](#), która jest bezpłatna i służy do tworzenia cyfrowych opowieści
- rzutnik multimedialny, komputer, głośniki,
- karteczki z nazwiskami i miejscami wypoczynku do rozlosowania
- wi-fi (dostęp do internetu)

Przed zajęciami należy zapoznać się ze scenariuszem zajęć i z aplikacją [Unfold - Create Stories](#) (jednak to młodzież będzie samodzielnie odkrywała jej bardziej zaawansowane funkcje - rolę prowadzącego jest ją do tego zachęcić).

Przebieg zajęć (w tym orientacyjny czas trwania poszczególnych działań):

Przebieg:

1. Prowadzący wita uczestników, **przedstawia temat zajęć**, ew. pyta czy byli już w FINA i czy wiedzą, czym zajmuje się instytut. Prowadzący prosi, by uczestnicy przedstawili się imieniem i wymienili nazwę ulubionego miejsca w Polsce, do którego lubią jeździć lub

które zrobiło na nich największe wrażenie. (10 min)

Podpowiedź: jeśli zajęcia odbywają się w szkole ze znaną prowadzącemu grupą to można pominąć punkt pierwszy.

2. Prowadzący dyskutuje z uczestnikami na temat tego, jak i gdzie obecnie jeździ się na wakacje. W jaki sposób się je planuje? W jaki sposób rezerwuje i płaci? Jakie są obecnie najpopularniejsze miejsca w Polsce na wakacje? Czy dorośli mają urlopy? (8 min)
Dyskusje można prowadzić na Jamboard lub Padlet.
3. Następnie uczestnicy zastanawiają się, jak wyjazd na wakacje mógł wyglądać 100 lat temu? Jakie były środki transportu, zakwaterowanie, popularne destynacje? Czy wszyscy mieli urlop?

Podpowiedź:

Artykuł pt. Wczasy w II Rzeczypospolitej

<https://histmag.org/Wczasy-w-Drugiej-Rzeczypospolitej-8137>

Polskie prawo pracy w okresie międzywojennym:

“Ustawa z 16.V.1922 roku o urlopach wyprzedzała ustawodawstwo większości krajów oraz konwencję międzynarodową (MOP 1936). Dotąd uprawnienia urlopowe pracowników były przedmiotem regulacji w układach zbiorowych pracy. Tym razem, zagadnienie to zostało uregulowane aktem wyższego rzędu i w dodatku przez państwo – ustawą. Ustawa nie obejmowała robotników rolnych, różnicowała natomiast uprawnienia urlopowe robotników i pracowników umysłowych. **Wymiar urlopu robotniczego wynosił 8 dni po roku pracy, a 15 dni po trzech latach, natomiast pracownikowi umysłowemu po roku czasu przysługiwał urlop 30. dniowy.**”

źródło: Polskie prawo pracy w okresie międzywojennym, K.Zabiegliński, Z. Łabaziewicz, *COLLOQUIUM WYDZIAŁU NAUK HUMANISTYCZNYCH I SPOŁECZNYCH ROCZNIK I/2009*

<http://bazhum.muzhp.pl/media/files/Colloquium/Colloquium-r2009-t1/Colloquium-r2009-t1-s239-250/Colloquium-r2009-t1-s239-250.pdf>

(8 min)

4. Prowadzący przedstawia zadanie na dziś: uczestnicy w grupach dowiedzą się jak najwięcej o jednej z postaci międzywojnia oraz o ulubionym miejscu jej wypoczynku i stworzą krótką relację z wakacji. **Uczestnicy powinni jak najbardziej wczuć się w daną postać i starać się oddać jej charakter i sposób wypowiedzenia się w opowieści z wakacji.**
(5 min)

5. Uczestnicy dzielą się na 5 zespołów (3-5 osobowych) i losują postaci oraz ulubione miejsca wypoczynku, np.:

Ignacy Mościcki (Zakopane):

<http://biogramy.pl/a/biografia/ignacy-moscicki-prezydent-wiesz>

Józef Piłsudski (Druskienniki):

<http://ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/jozef-pilsudski>

Maria Kuncewiczowa (Kazimierz Dolny)

<http://biogramy.pl/a/biografia/maria-kuncewiczowa-pisarka-wiesz>

Jan Kiepura (Krynica Górská)

<http://biogramy.pl/a/biografia/jan-kiepura-wiesz>

Maria Pawlikowska-Jasnorzewska (Zaleszczyki)

<http://ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/maria-jasnorzewska-pawlikowska-poetka-wiesz#text>

Stefan Żeromski (Gdynia, Hel, Sopot)

<http://biogramy.pl/a/biografia/stefan-zeromski-wiesz>

(5 min)

6. Uczestnicy w grupach na podstawie informacji z portalu biogramy.pl i informacji wyszukanych w internecie poznają wylosowaną postać i sposób w jaki spędzała wakacje.

Notują następujące informacje:

- dlaczego dana postać chciała odwiedzić właśnie to miejsce (sentyment, zaproszenie przyjaciół, przypadek)?
- jak się dostała do kurortu, jak mogła wyglądać jej podróż?
- gdzie dana postać się zatrzymała (hotel, dom przyjaciół)?
- na czym upływały dni spędzone w kurorcie, w jakich rozrywkach brała udział, kogo spotkała?

Podpowiedź: w Internecie na pewno można trafić na ww. informacje, jednak trzeba szukać nieco szerzej, wpisując do wyszukiwarki hasło 'wakacje w XX-leciu' i przeglądając artykuły w poszukiwaniu informacji o wylosowanej postaci. Jeśli wpisane hasła lub pytania będą zbyt precyzyjne, np. 'jak spędzała wakacje Maria Pawlikowska?' to możemy nie otrzymać żadnych wyników.

(20 min)

7. Uczestnicy w grupach opracowują pomysł na relację z wakacji wylosowanej postaci oraz wybierają i pobierają na urządzenie mobilne materiały archiwalne, które posłużą do jej zilustrowania. (10 min)

8. W programie **Unfold - create stories** tworzą relację z wakacji, opatrując wybrane zdjęcia odpowiednim komentarzem (klasa 5 może wykonać 1-2 ilustracje tego typu, klasy starsze: 3-4). Opowieść ta może mieć formę pocztówki z wakacji, mówić o miejscu pobytu i rozrywkach, a także tym, jak minęła podróż, może być skierowana do członka rodziny postaci lub też jej/ jego przyjaciół, znajomych. Ważne, by uczestnicy postarali się wczuć w daną postać i wymyślili, jak opisywała ona swoje wakacje.

Uczestnicy pobierają odcinki historii w formie grafik jpg. na smartfon lub tablet i przesyłają na dysk Google (20 min)

9. Grupy prezentują stworzone opowieści. Każda grupa ma na prezentację ok. 3-5 minut. (20 min)
10. Podsumowanie - prowadzący może zapytać, do którego z przedwojennych kurortów chcieliby się wybrać. (5 min)
11. Zakończenie, zachęcenie do odwiedzenia FInA ponownie, pożegnanie. (3 min)

Linki do źródeł:

Ignacy Mościcki (Zakopane):

<http://biogramy.pl/a/biografia/ignacy-moscicki-prezydent-wiesz>

Józef Piłsudski (Druskienniki):

<http://ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/jozef-pilsudski>

Maria Kuncewiczowa (Kazimierz Dolny)

<http://biogramy.pl/a/biografia/maria-kuncewiczowa-pisarka-wiesz>

Jan Kiepura (Krynica Górská)

<http://biogramy.pl/a/biografia/jan-kiepura-wiesz>

Maria Pawlikowska-Jasnorzewska (Zaleszczyki)

<http://ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/maria-jasnorzewska-pawlikowska-poetka-wiesz#text>

Stefan Żeromski (Gdynia, Hel, Sopot)

<http://biogramy.pl/a/biografia/stefan-zeromski-wiesz>

(5 min)

Możliwe modyfikacje:

Postaci ze scenariusza można zmieniać, np. wybrać tylko polityków, lub tylko artystów międzywojnia.

Zamiast aplikacji **Unfold-Create** Stories można użyć aplikacji mobilnej lub online Padlet lub Pixlr (opcja Express) i stworzyć kolaż lub pocztówkę z wakacji.
Można też użyć aplikacji <https://knightlab.northwestern.edu> i stworzyć opowieść o wakacjach w formie mapy.
Klasy młodsze mogą opracować relację z wakacji tylko 1 postaci, np. marszałka Piłsudskiego, na podstawie artykułu z portalu **Piłsudskiinfo.pl**: <http://pilsudskiinfo.pl/druskienniki/>

Materiały dodatkowe:

Artykuł ‘Wczasy w II Rzeczpospolitej’

<https://histmag.org/Wczasy-w-Drugiej-Rzeczpospolitej-8137>

Polskie prawo pracy w okresie międzywojennym:

<http://bazhum.muzhp.pl/media/files/Colloquium/Colloquium-r2009-t1/Colloquium-r2009-t1-s239-250/Colloquium-r2009-t1-s239-250.pdf>